

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Nr. 5 (663)
2020

OASTE MOLDOVEI

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oasteamoldovei@army.md

5 12 22

■ INTERVIU

5 ARMATA ESTE GATA SĂ INTERVINĂ ÎN ORICE SECUNDĂ!

*Interviu cu ministrul Apărării, Alexandru Pînzari,
la 100 zile de mandat*

■ FORCE MAJEURE

12 AJUTAȚI SĂ AJUTE „Darul dat la vreme, e dar îndoit”

■ ISTORIE MILITARĂ

22 DIN ISTORIA TERORISMULUI

Terorismul își are începuturile sale din perioada antică, cea mai veche și cunoscută organizație teroristă a luat naștere în sec. I î.e.n. în Iudeea sub denumirea de zeloți, ce ducea lupta contra dominației romane.

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Sergiu LECA,
tel. 022-252-047

locuitor-șef Centrul mass-media militară
maior Viorel GLAVA

Echipa redacțională:

căpitan Dmitrii VOSIMERIC
căpitan Inga RADVAN
locotenent Gheorghe GURĂU
plutonier adjutant Vitali IOVU
Steluța MOSCALCIUC
Kateryna RUSSU
Ion VULPE

oasteamoldovei@army.md
tel.: 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:

locotenent Ludmila SOLOMON
locotenent Mihail ȘAMBRA
ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md
tel. 022-252-019

■ VIAȚA MILITARĂ,

7 SALTURI LA MĂRCULEȘTI

Militarii din cadrul Batalionului cu Destinație Specială „Fulger” al Armatei Naționale, au executat antrenamente de perfecționare la Mărculești.

8 NOTE BUNE PENTRU TEHNICA RECONDIȚIONATĂ!

Ministrul Apărării Alexandru Pînzari, împreună cu comandantul Armatei Naționale, general de brigadă Igor Gorgan, au efectuat un șir de vizite de lucru în unitățile militare

16 „Fiți încrezuți în forțele proprii și mergeți cu pași siguri spre visuri”

Îndemnul vine de la o tânără din Republica Moldova care a fost admisă la Academia Forțelor Aeriene, din Statele Unite ale Americii

18 UN ALT JURĂMÂNT - SPORTULUI

20 POLITICA DE APĂRARE ȘI PLANIFICAREA APĂRĂRII

Republica Moldova a început promovarea politicii sale de apărare odată cu crearea Forțelor Armate fondate în baza Declarației de independență a Republicii Moldova din 27 august 1991 și Decretul prezidențial nr.193 din 3 septembrie 1991.

Secția rețele socializare:
locotenent Irina TRIFAUȚAN
Liuba VICOL
tel. 022-252-021

Materialele publicate
de „OASTEĂ MOLDOVEI” reflectă
opinia autorilor care s-ar putea
să nu exprime poziția redacției.
Reluările din „OASTEĂ MOLDOVEI”
trebuie să conțină trimerite la sursă.
„Oastea Moldovei” (Revistă)-
ISSN 1857-3703

Centrul mass-media militară
or. Chișinău,
șoseaua Hîncești, 84

ÎS FEP “Tipografia Centrală”
Adresa: mun. Chișinău, str. Florilor, 1
Tel.: 078879915,
e-mail: tipog77@mail.ru

ARMATA ESTE GATA SĂ INTERVINĂ ÎN ORICE SECUNDĂ!

*Interviu cu ministrul Apărării, Alexandru Pînzari,
la 100 zile de mandat*

- Domnule ministru, ați preluat mandatul într-o perioadă deloc ușoară pentru armată, dar și pentru țară. Cum ați reușit să faceți față tuturor provocărilor, ce au avut loc la începutul carierei dumneavoastră de ministrul al Apărării?

- Aveți dreptate, în doar câteva zile după numirea mea în funcția de ministru al Apărării, a fost declarată starea de urgență în țară. Dar vreau să vă spun că eu am acceptat ușor provocarea, pentru că și funcțiile pe care le-am deținut anterior erau destul de solicitante. Am organizat operativ toate măsurile ce se impun în situații de criză de acest gen, astfel încât armata să intervină eficient în aceste clipe grele, în sprijinul comunității și a cetățenilor. Și pot să vă zic că avem rezultate destul de bune la acest capitol, în acest fel, crescând și gradul de încredere al cetățenilor față de angajații armatei.

- De când ați fost investit în funcție, ați reușit să vizitați practic toate unitățile militare subordonate Ministerului Apărării. Cum apreciați starea lucrurilor în teritoriu?

- Am reușit să vizitez, în scurt timp, aproape toate unitățile Armatei Naționale, pentru a vedea starea lucrurilor în armată și cum își desfășoară activitatea militarii noștri. Am inspectat tehnica militară, disciplina, dar, în primul rând, am vrut să văd cum se simte militarul în termen în cazarmă, condițiile de trai și activitate ale acestora. Să știți că acolo discut nu numai cu comandanții, dar și cu ostașii. Ținând cont de perioada de urgență în care ne aflăm, am verificat respectarea măsurilor sanitar-epidemiologice în unități. Având în vedere faptul că bugetul Ministerului Apărării este auster, pot să afirm că mi-a plăcut starea de lucruri în armată. Noi avem comandanți de unități foarte bine instruiți în țară și peste hotare, la școlile cele mai prestigioase din SUA și Europa. Prin urmare, armata este gata să intervină în orice secundă, dacă va fi nevoie.

- Ministerul Apărării continuă implementarea pachetului Inițiative de Consolidare a Capacității de Apărare a Republicii Moldova, așa-numit, DCBI. Ce prevede faza a doua a acestei inițiative?

- În acest moment, instituția de apărare se află în etapa de tranziție la Faza II a DCBI, asta după ce Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, Igor Dodon, a aprobat Planul de dezvoltare a Armatei Naționale pe Termen Lung 2020-2030, care marchează încheierea fazei I a Pachetului. A doua fază presupune asistență, inclusiv tehnică, oferită țării noastre, reieșind din necesitățile de apărare identificate în baza Planului de dezvoltare a Armatei Naționale pe termen lung. Planul respectiv se va concentra pe cele mai importante probleme cu care se confruntă sistemul național de apărare și va cuprinde solicitări de proiecte de asistență pentru dezvoltarea sistemului de planificare strategică, sistemului de management a resurselor umane, dezvoltarea profesională în domeniul apărării a personalului militar și civil, crearea sistemului de management a resurselor de apărare, dezvoltarea corpului de sergenți și subofițeri, standardizarea instruirii și logisticii, dezvoltarea capacităților de menținere a păcii și altele. Cel mai important este că acest plan prevede armonizarea standardelor de instruire ale armatei Moldovei cu cele ale armatelor din alte state, astfel încât, în cadrul exercițiilor de menținere a păcii, trupele să fie interoperabile. Pachetul DCB reprezintă pentru Armata Națională un document strategic, care contribuie la funcționarea eficientă a sectorului de apărare, dar și la transformarea acestuia în unul modern, care să corespundă standardelor internaționale. Vom continua cooperarea cu partenerii noștri implicați în realizarea DCB, astfel încât obiectivele stipulate în document să fie realizate la cel mai înalt nivel.

- Recent, ați participat la ședința Consiliului Național pentru problemele veteranilor de război. Care au fost liniile directorii abordate în cadrul acestor ședințe?

- În cadrul Consiliului Național pentru problemele veteranilor de război s-au discutat, în mare parte, subiecte ce țin de protecția socială a acestora și de sănătate. De exemplu, desemnarea Spitalului Clinic al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale responsabil de tratamentul veteranilor de război și stabilirea unor indemnizații nominale soției/soțului sau mamei/tatălui necondiționat persoanelor

Continuare în pag. 6

Continuare din pag. 5

decorate post mortem cu Ordinul Republicii și Ștefan cel Mare, dublarea alocațiilor nominale persoanelor cu merite deosebite față de stat și altele. Pentru mine personal, ca președinte a acestui consiliu, este foarte important să organizăm astfel de reuniuni, pentru ca să cunoaștem mai bine problemele veteranilor de război, să le asigurăm protecția și să identificăm soluții pentru perfecționarea acestora.

Vreau să accentuez că Ministerul Apărării atrage o atenție deosebită veteranilor. Cu ceva timp în urmă, în legătură cu pandemia, am lansat o linie verde, pe care am numit-o "veteran". Astfel, 24 de ore pe zi, activează telefonul la care ne pot apela toți veteranii de război cu solicitări. În această perioadă, colegii mei au recepționat în jur de 200 de apeluri telefonice, 150 de persoane beneficiind de ajutorul nostru, legat de acțiuni sociale, transportarea produselor alimentare, probleme specifice perioadei de pandemie.

- Chiar și pe timp de pandemie, armata continuă să își îndeplinească misiunea sa de bază și anume cea de asigurare a securității cetățenilor. Cunoaștem cu toții că, deja mai bine de o lună, geniștii militari luptă cu ecoul celui de-al Doilea Război Mondial. Cum apreciați dumneavoastră activitatea acestora, reieșind din faptul că personal i-ați monitorizat la pădurea de la Bălțați?

- Înainte ca să fiu ministru al Apărării, eram polițist de carieră și nu a fost o zi ca, în sinteza infracțiunilor înregistrate în Republica Moldova, să lipsească un raport despre depistarea unei muniții sau obuz de pe timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Ecoul celui de-al Doilea Război Mondial, cum v-ați exprimat, încă există și probabil va mai exista. Cu ceva timp în urmă, am avut un incident în raionul Ialoveni. Doi minori au găsit un obuz, au încercat să îl

dezansambleze, dar acesta a explodat și copiii au fost grav traumatizați. Imediat, la fața locului a venit unitatea specializată de geniști, care a studiat zona și a identificat un teritoriu cu o suprafață de 100 h acoperită cu obuze și muniții din cel de-al Doilea Război Mondial. Vreau să vă zic că echipele noastre de geniști sunt foarte bine pregătite, sunt profesioniști. La fel, acești ofițeri și comandanți sunt instruiți conform standardelor internaționale. Dar și sunt înzestrați destul de bine. Am fost să văd cum lucrează colegii mei în satul Bălțați, care este o zonă destul de periculoasă. În prezența mea, s-au efectuat lucrări de deminare, identificare și nimicire a munițiilor depistate acolo. Și cu acest prilej, am decorat echipa de geniști care acționează acolo.

- În contextul în care țara noastră nu a scăpat încă de pericolul provocat de coronavirus, care este mesajul dumneavoastră către militari, dar și către societatea civilă?

- Atunci când ies în stradă, când se află în comunități de oameni, recomand la toți să poartă măștile, iar fără necesitate stringentă să nu iasă din casă. Militarii noștri stau bine la capitolul protecție. În toate unitățile armatei se întreprind acțiunile necesare pentru evitarea infectării, sunt introduse măsuri de carantină. Comandanții sunt instruiți zilnic și primesc cele necesare pentru dezinfectarea unităților și organizarea măsurilor sanitare. Profit de moment ca să mă adresez către cetățeni și militari - să fie prudenți, să păstreze distanța socială, să poarte măștile, la necesitate, și imediat când au simptome specifice pandemiei să se adreseze medicului!

**Interviu realizat de
locotenent Ludmila SOLOMON**

SALTURI LA MĂRCULEȘTI

Militarii din cadrul Batalionului cu Destinație Specială „Fulger” al Armatei Naționale, au executat antrenamente de perfecționare la Mărculești.

Deși Covid -19 le-a cam stricat planurile, totuși, „fulgeriștii”, continuă să își îndeplinească misiunile cu brio. Este și cazul salturilor de la baza de aviație de la nordul țării, pe care militarii din Batalionul cu Destinație Specială le-au executat de la înălțimea de 350 m, la sfârșitul lunii mai. *„Salturile cu parașuta sunt executate în cadrul exercițiilor de perfecționare a militarilor și reprezintă elementul de bază al instruirii acestora. Mai exact, desantările au făcut parte din categoria salturi cu cord, care prevăd utilizarea parașutelor MC-6”,* specifică comandantul Batalionului cu Destinație Specială “Fulger”, locotenent-colonel Ion Ojog. „Fulgeriștii” au fost transportați în aer cu ajutorul aeronavei AN-2, iar de jos, ministrul Apărării Alexandru Pinzari, împreună cu generalul de brigadă Igor Gorgan, comandantul Armatei Naționale, au urmărit planarea lină a parașutiștilor militari.

„Pentru a-și dezvolta abilitățile necesare misiunilor speciale, militarii din această unitate au nevoie de antrenamente zilnice, inclusiv la capitolul salturi. Mă bucur că, după o pauză din cauza COVID-19, ați reluat instruirea, un factor atât de important pentru un militar profesionist. Vă asigur că noi, conducerea armatei, vă vom oferi susținerea necesară astfel încât să reușiți să vă dezvoltați capacitățile prin antrenamente intensive și să obțineți rezultate înalte în domeniul”, a specificat ministrul Apărării.

De menționat că antrenamentele respective fac parte din planul de instruire al Batalionului cu Destinație Specială pentru anul 2020.

Locotenent Gheorghe GURĂU

Ministrul Apărării Alexandru Pînzari, împreună cu comandantul Armatei Naționale, general de brigadă Igor Gorgan, au efectuat un șir de vizite de lucru în unități militare precum: Baza de Mentenanță a Armatei Naționale, dislocată la Băcioi, Brigada de Infanterie Motorizată „Ștefan cel Mare” și Tabăra Militară 142 din Chișinău.

”

Am urmărit cu atenție deplasarea unităților de tehnică din parcul auto spre locul de dislocare și am rămas impresionat de funcționalitatea acestora. Reieșind din bugetul auster al instituției și starea învechită a patrimoniului militar de care dispunem, mecanicii și tehnicienii Armatei Naționale au reușit, într-un termen restrâns, să finalizeze munca.

*Alexandru PÎNZARI,
Ministrul Apărării*

NOTE BUNE PENTRU TEHNICA RECONDIȚIONATĂ!

La Baza de Mentenanță, ministrul Pînzari, a verificat procesul de reparație și reutilare a tehnicii militare din secțiile de producere și încăperile pentru recondiționarea mașinilor de luptă. Totodată, oficialii militari s-au familiarizat cu infrastructura unității, tehnica ce urmează a fi restabilită, dar și condițiile de serviciu ale militarilor. În cadrul discuțiilor cu efectivul, au fost identificate cele mai stringente probleme cu care se confruntă unitatea militară, cea mai importantă fiind lipsa personalului specializat în reparația și recondiționarea tehnicii, în special, tehnicieni.

Ministrul a menționat că, împreună cu colegii din Marele Stat Major, va analiza situația la cel mai înalt nivel și se vor întreprinde măsuri pentru a soluționa problemele existente.

Următoarea unitate militară de pe agenda ministrului Pînzari și generalului de brigadă Igor Gorgan a fost Brigada de Infanterie Motorizată „Ștefan cel Mare”. Oficialii au inspectat starea tehnică a celor șapte vehicule și tunuri MT-12 din subunitatea de artilerie antitanc, care au fost reparate recent în parcul auto al unității.

Totodată, conducerea armatei a evaluat capacitățile și deprinderile practice ale efectivului de conducere a tehnicii militare din dotare. Ministrul Apărării s-a arătat mulțumit de lucrările de reparație executate de specialiștii din cadrul brigăzii „Ștefan cel Mare”, apreciind promptitudinea și măiestria cu care aceștia au îndeplinit misiunea stabilită de conducerea Armatei Naționale.

Continuare în pag.10

Continuare din pag. 9

„Am urmărit cu atenție deplasarea unităților de tehnică din parcul auto spre locul de dislocare și am rămas impresionat de funcționalitatea acestora. Reieșind din bugetul auster al instituției și starea învechită a patrimoniului militar de care dispunem, mecanicii și tehnicienii Armatei Naționale au reușit, într-un termen restrâns, să finalizeze munca”, a concluzionat Alexandru Pinzari.

La finalul vizitei, Alexandru Pinzari și generalul de brigadă Igor Gorgan, au decorat efectivul participant la restabilirea tehnicii cu distincții și diplome.

Nu mai puțin importantă a fost și inspecția tehnicii militare reparată, din dotarea unităților dislocate în Tabăra Militară 142.

Inițial, oficialii au trecut în revistă cele peste 20 de unități de transport și tehnică blindată, precum și vehicule, care aparțin Batalionului de Gardă, Batalionului 22 de Menținere a Păcii, Batalionului cu Destinație Specială „Fulger” și Batalionului Transmisiuni. Totodată, au fost verificate atelierele de reparație a tehnicii, autocisternele de alimentație cu combustibil, bucătăriile și băile de campanie, care au fost restabilite de specialiștii din cadrul taberei.

Ulterior, ministrul Pinzari și generalul de brigadă Gorgan au urmărit un marș al tehnicii recondiționate, care s-a deplasat pe itinerarul: strada Pietrarilor - șoseaua Hîncești - strada Pietrarilor, pentru a evalua starea acestora, dar și a verifica nivelul de pregătire al militarilor la conducerea unităților de tehnică din dotare.

”

General de brigadă Igor Gorgan a apreciat calitatea lucrărilor de reparație și profesionalismul personalului responsabil de restabilirea tehnicii și le-a mulțumit pentru eforturile depuse.

În acest context, general de brigadă Igor Gorgan a apreciat calitatea lucrărilor de reparație și profesionalismul personalului responsabil de restabilirea tehnicii și le-a mulțumit pentru eforturile depuse.

La final, un grup de militari implicați la reparația tehnicii au primit distincții ale Armatei Naționale, precum și diplome.

Amintim că inspecția și recondiționarea tehnicii militare se înscrie în planul de activitate al Armatei Naționale pentru anul 2020.

Locotenent Gheorghe GURĂU

„Darul dat la vreme, e dar îndoit,”
proverb românesc

AJUTAȚI SĂ AJUTE

- Cuvintele *măști, mănuși, viziere sau dezinfectate* au devenit o rutină verbală în ultimele trei luni, implicit pentru Armata Națională. Evident, sănătatea și chiar viața noastră este în puterea/prezența lor. Ele ne oferă protecție, încredere sau, cel puțin, un grad de siguranță mai înalt, atunci când ne aflăm în locuri publice, respectiv aceste bunuri au ajuns să fie prețuite ca alimentele și chiar ca aerul. Și cine dacă nu personalul medical, auxiliar și militarii din prima linie confirmă cele menționate. Și ce se făceau toți ei, în misiunile lor, dacă aceste bunuri nu le-ar fi avut? Iată de ce considerăm oportun de a evidenția țările, companiile care au donat armatei suficiente mijloace de protecție individuală și colectivă, pentru a face față virusului COVID-19. E vorba de donatori interni și externi: România, SUA, Marea Britanie și China.

La nivel de țară, gesturile au venit din partea Asociației Obștești a Polițiștilor Creștini din Republica Moldova și a întreprinderii Condaline SRL. Ajutorul - de la măști și până la geluri dezinfectante - a depășit suma de 40 000 lei.

La nivel extern, receptivitate continuă pe perioada stării de urgență a manifestat România. Atât Ambasada României, cât și o companie privată, Leroy Merlin România SRL prin Casa Regală a României, au donat echipamente de protecție în sumă de cca 700 000 MDL. Ulterior, Ministerul Apărării al Republicii Moldova a mai primit 500 de viziere de la VeDem Just - Voci pentru Democrație și Justiție!

Mai mult, țara vecină a trimis o echipă de 42 de medici și asistenți medicali români, care, timp de 2 săptămâni, au muncit cot la cot cu colegii moldoveni, îngrijind bolnavii de COVID și au instruit personalul medical din instituțiile din Bălți, Chișinău și Cahul. Printre ei, 10 au fost medici din cadrul Ministerului Apărării Naționale a României, care au trecut Prutul, „altădată cu vis de a admira frumusețile Moldovei, acum pentru a ajuta necondiționat oamenii aflați la nevoie”, mărturisește locotenentul doctor Ancuța Mihai, medic specialist medicină internă (sursă: Laurențiu Turoi).

Trebuie să specificăm că, pentru buna desfășurare a activităților, Ministerul Apărării Naționale al României a contribuit cu transport pentru personalul contaminat cu agenți biologici și cu 10 sisteme de izolare de concepție și producție românească, dezvoltate de cercetătorii militari, împreună cu medicii militari.

Drept reacție, la finele misiunii, ministrul Apărării, Alexandru Pinzari, i-a decorat cu medalia „Pentru consolidarea frăției de armă”: „Ne-ați oferit un sprijin de care aveam atâta nevoie. Faptul că ați fost departe de familiile și copiii voștri, pentru a ajuta alte familii, este demn de toată admirația și recunoștința noastră. Sănătate vă dorim și misiuni îndeplinite cu succes!”.

„ASISTENȚA PENTRU REPUBLICA MOLDOVA A TUTUROR DONATORILOR A CUMULAT APROAPE 1 400 000 MDL

Un act prietenos putem califica asistența SUA. Ambasada SUA în Republica Moldova a donat pentru medicii militari un lot de echipament individual de protecție în valoare de 15 000 USD. Donația americană conține termometre cu infraroșu, costume de protecție, ecrane de protecție (viziere), măști, ochelari de protecție, mănuși de nitril, respiratoare și alte echipamente individuale. Toate ele sunt utilizate de cadrele medicale din Spitalul Clinic Militar Central și Centrul Consultativ Diagnostic al Ministerului Apărării.

În continuarea ideii menționăm și susținerea Marii Britanii. „Așteptatele măști chirurgicale și din bumbac, dezinfectanți, termometre cu infraroșu, combinezoane de protecție și mănuși de nitril în sumă de peste 17 000 de lire sterline au fost distribuite în unitățile militare, instituțiile medicale ale armatei, precum și în alte subdiviziuni aferente”, a relatat colonel Victor Pîrțină, șeful Inspectoratului Militar.

Sigur că dorința reciprocă era ca forțele armate ale ambelor țări să desfășoare în acest an activitățile militare comune, așa cum prevede planul de colaborare bilaterală, dar situația ne-a impus o altă relaționare, astfel banii au fost redirecționați spre necesități stringente.

Tot la capitolul medical, evidențiem ajutorul Chinei. Ministerul Apărării a primit un lot de 6000 de măști de protecție din partea unei companii specializate din Republica Populară Chineză.

„Asistența tuturor donatorilor a cumulat aproape 1 400 000 lei și, incontestabil, a fost binevenită, contribuind la protecția sănătății militarilor și funcționarilor Armatei Naționale”, a conchis colonel Victor Pîrțină.

Susținerea internațională, însă, nu s-a rezumat doar la donații. Țările au oferit și servicii de transportare gratuită a militarilor, aflați în misiuni în afara țării. Astfel, un ofițer moldovean, detașat în misiunea Uniunii Europene de instruire militară și consiliere pentru forțele de apărare și securitate din Mali, a fost repatriat în Republica Moldova, datorită României. De asemenea, România și-a exprimat deschiderea să readucă în țară, în caz de necesitate și militarii noștri din Balcani.

Același serviciu l-a acordat și Lituania. Un militar al Armatei Naționale, care s-a aflat la studii în Vilnius, a fost repatriat cu avionul Forțelor Aeriene ale Lituaniei. „Acesta a adus și un ajutor umanitar pentru Moldova”, a completat locotenent-colonel Valeriu Burusciuc, șef interimar, Direcția Cooperare Internațională, Ministerul Apărării.

Citind despre toate ajutoarele primite, te gândești cât de încurajator e să simți umărul cuiva, atunci când te afli la ananghie. Aparent, de această asistență au beneficiat direct un număr mic de oameni, dar aceste consumabile, fiind la dispoziția lor la timpul potrivit, au ținut și continuă să țină departe întreaga armată de virusul ucigaș. Și aici ne referim la efectivul angajat, la membrii familiilor lor și la cei cu care interacționează ei. Deci, suntem mult mai mulți beneficiari ai acestor ajutoare pentru care să ne exprimăm gratitudinea nestingherit, vorba proverbului românesc: *Pentru cel mai mic ajutor să fii recunoscător.*

Sănătate tuturor!

Liuba VICOL

„Fiți încrezuți în forțele proprii și mergeți cu pași siguri spre visuri”

- Îndemnul vine de la o tânără din Republica Moldova care a fost admisă la Academia Forțelor Aeriene, din Statele Unite ale Americii (SUA). Astfel, aceasta devenind prima fată din Republica Moldova acceptată la această instituție de învățământ superior cu profil militar din SUA.

În Armata Națională, Sofia Targon a ajuns îndată după absolvirea Liceului Teoretic „Alexandr Pușkin”, din capitală. Dorința și motivația de a îmbrățișa cariera militară vin din familia sa, tatăl și bunicul acesteia fiind medici militari de carieră. *„Am decis să devin militar profesionist și, prin urmare, am participat la concursul de admitere la studii în Academia Forțelor Aeriene din SUA. Acest lucru se datorează faptului că provin dintr-o familie de militari. Tatăl și bunicul meu au obținut performanțe deosebite în domeniul în care au activat și experiența lor mi-a influențat decizia - de a construi o frumoasă carieră militară”.*

Academia Forțelor Aeriene din SUA este una dintre cele mai prestigioase instituții americane de învățământ militar, criteriile de admitere aici fiind foarte riguroase. *„Procesul de admitere este unul destul de dificil, deoarece academia înaintează cerințe dure față de studenți, printre care figurează cunoașterea la perfecție a limbii engleze, rezultate remarcabile la examene internaționale, precum Toefl, dar și o bună pregătire fizică. La fel, este binevenit ca CV-ul studentului să conțină poziții de lider, activități extracuriculare”,* a adăugat Sofia Targon.

The United States Air Force Academy

*The Director of Admissions of the United States Air Force Academy
takes great pleasure in awarding this*

Certificate of Appointment To

Sofia Targon

Class of 2024

ARTHUR W. PRIMAS, JR., Colonel, USAF
Director of Admissions

Abia doi ani în urmă, tânăra a aflat despre această oportunitate care se oferă studenților militari din țara noastră. În toamna anului 2019, ea a decis ferm să participe la concursul de admitere. Munca asupra dezvoltării personalității sale nu avea pauze. Aștepta cu sufletul la gură răspuns de la comisia de admitere a Academiei Forțelor Aeriene. Pentru a deveni medic militar, precum tatăl și bunicul său, Sofia a decis să aplice la facultatea de Biochimie. „Vreau să demonstrez că și domnișoarele pot participa la astfel de concursuri dificile și să obțină succes. Nu sunt limite și nici restricții pe criteriul de sex. Fiți încrezuți în forțele proprii și mergeți cu pași siguri spre visuri”.

După absolvirea instituției americane de învățământ militar, Sofia Targon susține că se va reîntoarce la baștină și va avansa în cariera de ofițer. Iar cunoștințele acumulate la Academia Forțelor Aeriene din SUA le va pune în practică, cât mai eficient, în Armata Națională a Republicii Moldova.

„Urez mult succes viitorilor studenți. Prin muncă asiduă, depusă zilnic, și atitudine conștiincioasă, vă veți atinge scopurile propuse. Nu vă fie frică de ceva nou, necunoscut. Fiți perseverenți, fiți activi, luptați pentru ceea ce doriți cu adevărat. Astfel, succesul profesiei vă este garantat”, este îndemnul Sofiei pentru toți studenții militari.

Inesa FLOREA

UN ALT JURĂMÂNT – SPORTULUI

PARTEA I.

Alergare pentru cunoașterea limitelor proprii

Ați auzit vreodată de proverbul *Fuga-i rușinoasă, dar e sănătoasă*, nu-i așa? E un pic și despre protagonistul acestui articol, locotenent-colonel Alexandru Răileanu, ofițer principal Secția doctrine și lecții însușite, J7. Acum 4 ani, i-a fost atât de rușine de viciul său - fumatul, încât a decis să fugă, în sensul direct al cuvântului. Se întâmpla acest eveniment pe 5 mai 2016, printr-o coincidență, neștiută nici de el, fiind și Ziua Mondială a atletismului. De atunci, ofițerul fuge!

Pasiunea sa tânără îl ambiționează la noi și noi scopuri, cu fiecare competiție încheiată. Acestea pot fi majorarea distanței sau micșorarea timpului de alergat, un loc onorabil la linia de finis, important să nu fie la fel și preferabil în natură, pe teren avariāt: „*Alergatul pe loc drept este monoton și te doboară psihologic. În schimb, prin păduri, parcuri, pe malul râului e chiar motivant*”.

Deocamdată, ofițerul a adunat zeci de diplome la competiții și maratoane naționale și internaționale. Cel mai sus s-a poziționat pe locul II, iar cea mai mare distanță

alergată a fost de 45 km în 3:32:56. Rezultatul l-a obținut la maratonul *Dragonul de Aur*, desfășurat la Orheiul Vechi, la care au participat circa 400 de sportivi.

Distanțele mari îl tentează, iar cele mici le ignoră, cu excepția celor obligatorii, pentru evaluarea anuală a militarilor: „*De fapt, atracția față de atletism tot în armată a pornit, când am participat la Campionatul Armatei Naționale la cros pe distanța de 10 km. Am ocupat locul III și de atunci picioarele mele aleargă*”.

Aleargă când are chef, fără un program special sau antrenor. Aleargă neapărat când pleacă într-o deplasare de serviciu. Astfel, a cunoscut subtilitățile naturii de la Bălți, Bulboacă, Cahul, pe distanțe între 25 km și 42 km. „*Un caz interesant s-a petrecut la sudul țării, când, alergând pe malul Prutului, era cât pe ce să încalc regimul de frontieră. La timp a intervenit poliția de frontieră și m-a avertizat că am nevoie de permisiune pentru a mă deplasa în această zonă*”.

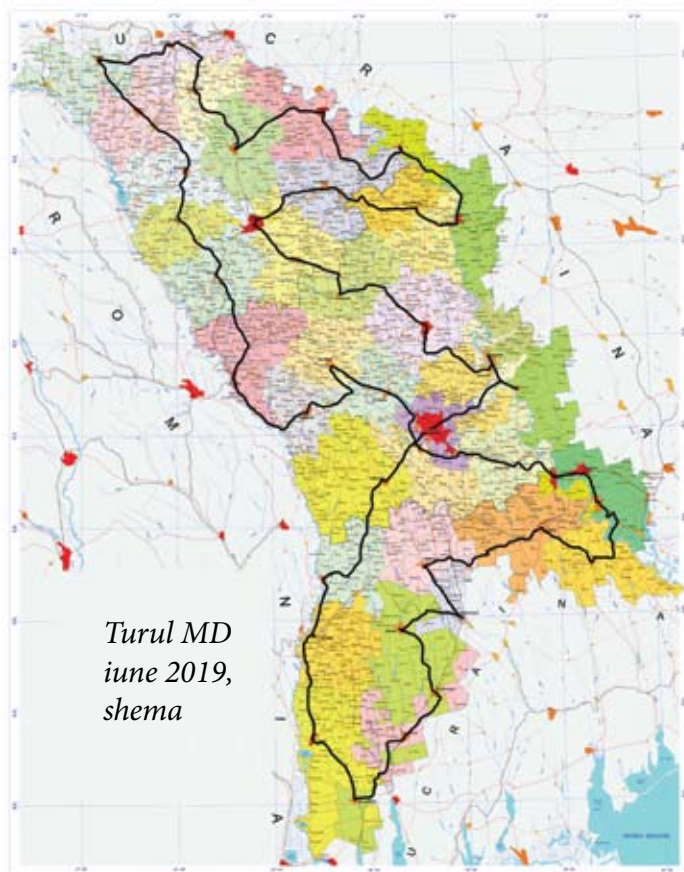
Distanțele maratonice sunt o rutină deja, spectaculozitatea și motivația se bazează mai mult pe dificultatea și necunoscutul traseelor. Militarul abia așteaptă s-o ia la picior prin codri și păduri, nestrăbătute de un muritor de rând. În toamna anului curent, mai are o provocare la distanță, când se propun două competiții la alergări, cu peste 70 km fiecare. Atunci, ca și la competițiile de odinioară, dânsul va îmbrăca tricoul pe care este imprimat cuvântul *Armata*.

PARTEA A II .

Cu bicicleta - spre atingerea culmilor

Și aceasta nu e tot despre locotenent-colonelul Răileanu. O altă pasiune a dânsului, și mai tânără, este ciclismul. Realizarea sonoră pe acest segment considerăm a fi turul țării în 10 zile cu bicicleta. Pentru acel proiect din 2019 s-a pregătit minuțios jumătate de an, iar perioada de deplasare a fost special aleasă: „*Am dedicat acest tur lui Ștefan cel Mare, respectiv, mi-am propus să-l finalizez pe 2 iulie, ziua când a decedat domnitorul. Nu mi-am permis nici o relaxare sau abatere. Indiferent ce se întâmpla, trebuia să ajung la stopul inițial stabilit*”. În termeni matematici, aceasta însemna 140-160 km pe zi - aproape o nebunie, cu bicicleta încărcată – opinau colegii săi, chiar și cei mai experimentați. Și Atenție! e vorba de drumuri neadaptate mersului cu bicicleta și întregul traseu l-a parcurs de unul singur. „*Denivelările sunt simțitoare. Cel mai greu a fost în ziua a 4-a, de la Ungheni spre Briceni. Toată ziua a bătuț vântul în față. În următoarea zi, am avut febră musculară, dar am continuat*”.

Turul ciclist istoric, memorabil a pornit de la bustul lui Ștefan cel Mare, de pe teritoriul Ministerului Apărării și a continuat după acele ceasornicului, mereu cu drapelul

armatei atașat la bicicletă. În fiecare centru raional, ofițerul făcea câte o fotografie la bustul sau monumentul lui Ștefan. Și pentru că nu era prezent peste tot, a ales să-și immortalizeze clipele lângă Alexandru cel Bun, ori altă personalitate legendară. Nu a lăsat fără atenție nici memorialele ostașilor căzuți în război.

Experiența pe două roți i-a schimbat viziunea asupra ciclismului. Dânsul a decis să renunțe la competițiile în domeniu, în schimbul ciclismului turistic, de această dată fără restricții de timp. Accentul va fi pus pe vizitarea capitalei și a celui mai înalt punct al țării gazdă. O primă experiență de acest fel a înregistrat în Chișinău și la Dealul Bălănești sau Piscul lui Miron, cel mai înalt punct de pe teritoriul Republicii Moldova, având altitudinea de 430 m. Cea de-a doua practică a avut loc în Ucraina, ea fiind a doua și dintre călătoriile internaționale cu bicicleta. Aici sportul militar a ajuns la o altitudine de aproape 2000 m cu bicicleta, pășind doar 3 km pe jos, de la punctul de ascensiune, până a atins vârful Hovârla, cel mai înalt pisc al Munților Maramureșului și cel mai înalt punct de pe teritoriul Ucrainei. În acest an, destinațiile sunt Bucureștiul, Vârful Moldoveanu din România și Sofia, plus Masivul Rila din Bulgaria, or cele două sunt și mai înalte, respectiv cu 2400 și aproape 3000 m.

Aceste plăceri ofițerul le poate trăi doar în timpul concediului, ceea ce înseamnă nu mai mult de 40 zile pe an, numai în perioada caldă: „Iarna mă deplasez cu bicicleta doar spre și de la serviciu, nu și în scopuri sportive. Pe de altă parte, e nevoie de o organizare complexă, inclusiv financiară, pentru o călătorie reușită. Deci, e nevoie de ceva timp”.

Oamenii dedicați sportului, indiferent de prestația în competiții, de regulă, excelează la capitolul organizare, disciplină, voință - însușiri dezvoltate odată cu practicarea sportului. Ofițerul Răileanu a venit în sport având deja aceste abilități, formate în armată. Prin sport, el vrea să-și definească limitele, respectiv, se provoacă pentru a le depăși.

Noi, ceilalți, când cunoaștem astfel de oameni ambițioși, învățăm, admirăm, poate chiar ne simțim rușinați de lenea ce ne stăpânește câteodată și atunci decidem să preluăm exemplul cu fuga sănătoasă sau mersul pe bicicletă, nu pentru a ajunge campioni, ci pentru a da culoare vieții noastre.

Liuba VICOL

Foto: Competitie ciclism 60 km, mai 2018, Chisinau

“
Experiența pe două roți
i-a schimbat viziunea asupra
ciclismului
”

POLITICA DE APĂRARE ȘI PLANIFICAREA APĂRĂRII

Republica Moldova a început promovarea politicii sale de apărare odată cu crearea Forțelor Armate fondate în baza Declarației de independență a Republicii Moldova din 27 august 1991 și Decretul prezidențial nr.193 din 3 septembrie 1991. Acest cadru al politicii de apărare este ulterior completat și de Constituția Republicii Moldova, aprobată la 29 iulie 1994, Doctrina militară adoptată la 6 iunie 1995, Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, precum și alte acte normative. Scopul principal al acestor documente legislative a fost legiferarea politicii de apărare promovată de Republica Moldova.

Astfel, Doctrina militară a fost determinată de politica externă și internă a statului, de neutralitatea sa permanentă și poartă un caracter exclusiv defensiv, iar Legea nr.345 vine să stabilească structura sistemului național de apărare, bazele organizării și asigurării apărării țării, atribuțiile și responsabilitățile autorităților publice în domeniul apărării, conducerea, organizarea, destinația forțelor sistemului național de apărare. Pe parcursul anilor, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat un șir de modificări la Legea 345 iar, în anul 2016, pe lângă toate prevederile anterioare să fie inclus un capitol separat ce ține de reglementarea planificării apărării naționale, care a fost dezvoltat în cadrul Inițiativei de Consolidare a Capacității de Apărare cu suportul partenerilor externi.

Articolul dat abordează un domeniu pe cât de actual și important pe atât de complicat și sensibil pentru sectorul „apărării naționale” - politica de apărare și planificarea apărării,

Specific domeniului de politici și de planificare a apărării, Art. 36¹. – (1) al Legii 345 prevede că, „Planificarea apărării constituie componenta esențială a politicii de apărare”. Astfel, „politica de apărare” și „planificarea apărării” sunt două elemente distincte dar care nu pot fi separate, ca procese, în dezvoltarea pilonului puterii statale „Apărare” sau alții îl mai numesc „pilonul Militar”. După cum spun renumitele școli occidentale, un stat, pentru buna sa dezvoltare și existență are nevoie de cel puțin patru piloni a puterii statale: primul este cel Diplomatic, al doilea este pilonul Informațional, al treilea este Militar și al patrulea pilon este cel Economic, nici unul fiind mai important ca altul.

Diplomația poate rezolva singură o problemă. Informația este întotdeauna necesară pentru a sprijini ceilalți trei piloni. Interacțiunea economică are loc în fiecare zi și poate fi folosită pentru a proiecta puterea în moduri diferite, cum ar fi asistența pentru dezvoltare sau sancțiunile. Iar, uneori sunt necesare acțiuni militare, deși acest lucru nu este întotdeauna neapărat utilizat. Evenimentele inițiale care au avut loc în Crimeea, în anul 2014, prin ocuparea peninsulei de alte autorități au demonstrat că elementul militar poate fi utilizat fără acțiuni de luptă. Ca urmare, este evident că elementul militar a desfășurat acțiuni strategice, bine planificate și ghidate politic în baza unei analize a situației create. Deci, planificarea apărării este o componentă esențială a politicii de apărare, în care se dezvoltă și își menține capacitatea sa de acțiune pilonul Militar (Apărarea).

După cum prevede aceeași Lege (345), planificarea apărării - „reprezintă procesul de stabilire a obiectivelor pentru asigurarea apărării naționale”. Tot aici, este menționat că în procesul de planificare sunt determinate căile și volumul resurselor de apărare necesare pentru realizarea acestor obiective. Deci, în așa fel se încearcă a conecta trei elemente principale a cadrului strategic, OBIECTIVE, CĂI și MIJLOACE, dezvoltat de Arthur F. Lykke Jr. Pentru Lykke, strategia este o expresie coerentă a unui proces care identifică obiectivele, căile și mijloacele destinate să atingă un anumit scop. Matematic, am putea exprima acest lucru ca „Strategie = Obiective + Căi + Mijloace”, fapt ce determină rezultatele dorite ale unei strategii. Fundamentate de această formulă majoritatea statelor occidentale (și nu numai) elaborează documentele politice (strategii, cărți albe, concepții, etc.) în domeniul securității și apărării, unde este inclus și pilonul militar. În cazul Republicii Moldova acestea sunt reprezentate prin Strategia națională de apărare (SNA) și Strategia militară (SM) care derivă consecutiv din Strategia securității naționale și la baza cărora stau nemijlocit prevederile constituționale, interesele și valorile naționale. Prin aceste strategii este determinată politica de apărare a statului iar formula de mai sus nu a permis devierea de la succesiunea pașilor necesar de urmat la elaborarea acestora ghidând, într-un mod simplist la prima vedere, procesul de planificare a apărării.

¹ Arthur F. Lykke Jr., ed., *Military Strategy: Theory and Application* (Carlisle, PA: U.S. Army War College, 1998); Dale Eikmeier, “Center of Gravity Analysis,” *Military Review* (July-August 2004): 2; and Joseph Strange, *Centers of Gravity & Critical Vulnerabilities: “Building on the Clausewitzian Foundation So We Can All Speak the Same Language”* Perspectives on Warfighting Number Four, 2d ed. (Quantico, VA: Marine Corps Association, 1996):

Aşa dar, Strategia națională de apărare (SNA) și Strategia militară (SM) aprobate în 2018 au fost elaborate anume sub aspectul teoriilor școlilor occidentale enunțate. Prevederile acestor două documente fundamentale în domeniul apărării trasează direcțiile de acțiuni pentru consolidarea sistemului național de apărare, pe termen scurt și mediu, cu viziuni de dezvoltare pe termen lung.

După cum se știe – orice plan care nu este asigurat financiar este doar o idee aliniată frumos pe hârtie, fără șanse de a fi vreodată realizată.

Experiența acumulată și lecțiile învățate de Ministerul Apărării în ultimii 20 de ani a demonstrat că orice sistem este eficient atunci când poate integra coerent planificarea strategică cu managementul resurselor într-o abordare multianuală. Esența acestui tip de management îl reprezintă conceptul de planificare integrată, care desemnează acțiuni pentru realizarea obiectivelor de politici cu alocarea resurselor financiare.

Crearea unui sistem integrat de planificare în cadrul sistemului de apărare al Republicii Moldova, presupune oferirea unui cadru, în care activitățile din domeniul apărării urmează a fi racordate cât mai eficace la obiectivele asumate și resursele disponibile. Astfel, procesul dat, la momentul oportun trebuie să identifice, creeze și să ofere un spectru anumit de forțe care să fie interoperabile și adecvat echipate, instruite și pregătite să execute misiunile de apărare, care nu obligatoriu pot fi acțiuni de luptă.

Implementarea unui sistem integrat de planificare al apărării este o responsabilitate a principalilor factori decizionali și necesită o coordonare constantă și multilaterală a tuturor eforturilor. Sistemul integrat de planificare a apărării este compus din patru elemente esențiale - Planificare, Programare, Bugetare și Execuție/Evaluare. Fiecare element în parte este caracterizat de anumite documente de politici, ghidări strategice sau documente de planificare. Toate aceste documente sunt interdependente, fiind revizuite periodic și ajustate la nevoile, interesele și prioritățile naționale.

După cum am explicat anterior, elementul de Planificare a apărării reprezintă procesul prin care sunt identificate obiectivele, căile și mijloacele destinate să atingă un anumit scop (strategii). Așa cum domeniul apărării este unul complex și costisitor, majoritatea statelor planifică realizarea scopurilor în acest domeniu pe termen lung sau foarte lung (10, 15 sau 20 ani). Însă, cunoaștem deja că realizarea scopului este dependent de CĂI și MIJLOACE (adică resurse) care în mediul economic actual ce este dinamic (instabil) nu pot fi planificate de cât pe termen mediu (4-10 ani). În Republica Moldova acest termen „mediu” este determinat de planificarea bugetară (maxim 4 ani - 1 de execuție, 1 de planificare și 2 de estimări). Astfel, perioada elementului Programare, caracterizat prin programele bugetare pe fiecare sector în parte (de exemplu pentru sectorul de apă-

rare avem programul bugetar „Apărare Națională”) este de patru ani. Interconectarea dintre elementul Planificare și elementul Programare este realizată prin-un document de „ghidare” a planificării, în cazul „apărării” numit Directiva de planificare a apărării. Directiva reprezintă un document fundamental la nivelul Ministerului Apărării și este instrumentul principal de racordare a politicilor la „resurse” și „căi”, asigurând adoptarea celor mai bune cursuri de acțiune în vederea realizării obiectivelor.

Etapă de programare are ca obiectiv elaborarea programelor bugetare încadrate în limitele financiare stabilite. Principalele documente elaborate în cadrul acestei faze sunt: strategiile sectoriale de cheltuieli, programele bugetare și planurile anuale. În etapa de programare sunt elaborate și selectate cele mai optime alternative pentru realizarea obiectivelor stabilite de directivă, cu încadrarea în limitele financiare stabilite. Programul bugetar permite factorilor de decizie să aleagă alternativa optimă pentru realizarea obiectivelor, fiind baza fundamentală la întocmirea bugetului. Astfel, Programul bugetar devine instrumentul prin care obiectivele, prioritățile și capacitățile prevăzute în Directiva de planificare sunt materializate în „planuri de implementare” (planuri anuale). Planul va cuprinde acțiunile asigurate financiar, indicatori de performanță și progres, termeni sau perioade în care acțiunea va fi realizată, persoana responsabilă, fie ea fizică sau juridică, precum și riscuri asociate acestor acțiuni.

Astfel, pentru a trece în Etapa de „execuție/evaluare” ne rămâne doar să aprobăm Planul anual de acțiuni și să trecem la implementarea acestuia. Această etapă poate fi numită și Evaluare în care analizăm și monitorizăm execuția, care ulterior fiind evaluată va genera recomandări și propuneri pentru a trece iar la etapa de „planificare”.

Cu toate că acest articol este pentru mulți o teorie generală sper și cred că am reușit să redăm succint diferența dintre „politici” și „planificare” și interacțiunea acestora. Ambele sunt materializate prin documente, Politica este redată prin documente de politici (strategii) iar Planificarea prin documente de planificare (planuri), fiind diferite după conținut, proces de elaborare și punere în aplicare dar totdeauna interdependente.

Colonel Gheorghe OARZA,
Șef Direcție Politică de apărare
și planificare a apărării, Ministerul Apărării

Aurel FONDOS,
Secretar de stat în domeniul de politici
de apărare și reformare a Armatei Naționale,
Ministerul Apărării

DIN ISTORIA TERORISMULUI

Terorismul își are începuturile sale în perioada antică. Cea mai veche și cunoscută organizație teroristă a luat naștere în sec. I î.e.n. în Iudeea, sub denumirea de *zeleți*, ce ducea lupta contra dominației romane. Apogeul luptei acestei organizații reprezintă anul 66 e.n., când un grup de *zeleți* au ocupat fortăreața Masada, aflată în apropiere de Marea Moartă, transformând-o într-un centru de rezistență contra administrației romane. În anul 73 e.n., legiunea a X-a romană a luat cu asalt cetatea, după care a înăbușit răscoala evreilor în Ierusalim, distrugând templul lui Solomon. Tot în perioada dată, are loc un nou exod al evreilor și formarea diasporei evreiești.

Cu începerea perioadei medievale, tot mai mult își face loc terorismul religios, în special acest lucrul s-a evidențiat în perioada cruciadelor, organizate de către biserica catolică contra lumii musulmane din Orientul Apropiat. Tot atunci, se statornicește dogma (care mai târziu va fi folosită de diverse organizații teroriste), ce era promovată de biserică creștină, iar de cea musulmană - că se vor ierta păcatele

pentru cei care vor lupta pentru credință, împotriva necredincioșilor. În acest răstimp, se remarcă teroarea efectuată de Inchiziție.

Un nou val de terorism religios a început în Europa în sec. XVI-XVII, unde au loc un șir de războaie religioase dintre biserica catolică și diverse curente creștine protestante ce s-au născut în Franța, Germania, Olanda. Ca o caracteristică a terorismului în perioada dată sunt diversele asasinări ale liderilor religioși și masacrele în masă organizate de confesiunile religioase. În special se remarcă „Noaptea Sf. Bartolomeu”, din Paris, unde în noaptea dintre 23 și 24 august 1572, puterea de stat a permis organizarea unui măcel al hughenotilor de către catolici, după care teroarea s-a răspândit în 20 de orașe din Franța și a ținut o lună, fiind omorâți 30 000 de francezi.

Terorismul clasic își are începutul la sfârșitul sec. XVIII în Franța, când aripa radicală a partidelor revoluționare, ce au venit la putere în urma revoluției din 1789 pentru a menține puterea statală, proclamă teroarea ca politică de stat.

A fost format Comitetul Siguranței Publice, condus de Robespierre, care și-a pus scopul ca, prin represii și frică, să organizeze o nouă ordine publică, un nou stat, cu noi legi și o nouă morală. Totodată, teroarea trebuia să ajute noua republică să reziste în fața statelor regale din Europa. Teroarea a salvat Franța de dușmanul extern, dar represiviunile și lupta politică s-a soldat cu executarea celor ce au organizat sistemul dat, precum s-a exprimat unul din liderii revoluționari când a fost ridicat pe eșafod „revoluția e ca zeul Uranis - își înghite propriii copii”. Începând cu această perioadă, în dicționare apare noțiunea de *terrorism*.

În secolul XIX, odată cu trezirea conștiinței naționale a popoarelor din Europa, apare terorismul național, în mod special acesta se manifestă în Italia, unde era o luptă crâncenă împotriva dominației Imperiului Austriac și Imperiului Francez. În perioada dată, este răspândit termenul de *mafie* (moarte Franței, trăiască Italia!). La început sub denumirea de *mafie* se subînțelegea un om sărac, dar foarte isteț. În sec. XIX *mafie* se numeau, în Italia, grupările ce doreau, prin acțiuni de terorism, să izgonească din Italia autoritățile franceze și austriece. Dar pe parcursul timpului, tenta politică a dispărut, transformându-se în una dintre primele organizații de crimă organizată din Europa. Organizații teroriste se formează în Balcani, unde sârbii doreau să se elibereze de sub dominația otomană și austriacă.

În Imperiul Rus apare o nouă mișcare, sub denumirea de „narodovoliți”, care insistau asupra unor reforme radicale în societatea rusă, însă guvernul rus a ignorat cerințele noi ale intelectualității ruse. În anul 1879, în Imperiul Rus apare prima organizație teroristă „Narodnaya Volya” (Voința Poporului).

Această organizație era formată din intelectuali ruși care doreau ca, prin asasinarea împăratului rus și a unor funcționari ruși de rang înalt, să provoace în Imperiul Rus diverse schimbări radicale. Au loc un șir de atentate la viața lui Alexandru al II-lea, care s-au soldat cu omorârea împăratului rus. În același timp, a început un război acerb între

organizațiile teroriste și autoritățile de stat. Au fost omorâți un șir de funcționari ruși. În ministerul de interne este formată „secția III specială” ce avea menirea să lupte cu organizațiile revoluționare-teroriste. A fost creată o arhivă secretă. În perioada dată, la un nou nivel se dezvoltă lucrul cu agen-tura, are loc infiltrarea unui număr mare de provocatori în rândul grupărilor teroriste. În perioada războiului ruso-japonez, organizațiile teroriste din Rusia erau finanțate de către guvernul japonez. Tot în acel timp, drept metodă a terorii și de influență asupra autorităților, devine dezordinea în masă, în special se remarcă așa-numitele *pogomuri*, ce au avut loc pe întreg teritoriul Imperiului Rus.

La 28 iunie 1914, la Sarajevo, este asasinat arhiducele Franz Ferdinand și soția sa, ducesa Sophie Albina Chotek, de către extremistul sârb Gavrilo Princip, care era membrul grupării teroriste panslave „Mâna Neagră”. Acest act terorist a provocat evoluția unor evenimente ce au dus la izbucnirea primului război mondial, moartea a zeci de milioane de oameni și dispariția de pe harta politică a trei imperii.

Odată cu lovitura de stat din Petrograd, organizată de bolșevici în 1917, se formează statul sovietic. Teroriștii de ieri au venit la cârma statului, însă nu dispuneau de experiență în administrarea unui stat. Astfel, în fostul imperiu se începuse războiul civil. Pentru a se menține la putere, guvernul bolșevic a urmat exemplul revoluționarilor francezi din 1789 și a inițiat o teroare totală. A fost organizată Comisia Extraordinară de luptă cu contrarevoluția și sabotajul, ce avea menirea ca, prin teroare, să fie exterminați toți dușmanii puterii sovietice. În perioada dată, bolșevicii au început o teroare de care istoria nu a mai cunoscut. Se începuse o exterminare totală a celor ce erau bănuți în activități împotriva puterii sovietice. În războiul civil din fostul Imperiu Rus, bolșevicii au lansat sloganul „Teroarea roșie va salva puterea sovietică!” care a pus începutul unor represii sălbatice și formarea în societatea sovietică a unui concept care presupunea că teroarea sovietică este ceva benefic și nobil.

Continuare în pag. 24

Continuare din pag. 23

În perioada dată, în Europa de vest își fac apariția diverse organizații cu caracter terorist, în special acest lucru se observă în Irlanda, unde este formată Armata Republicană Irlandeză - organizație naționalistă ce și-a pus drept scop ca, prin teroare, să distrugă sistemul administrativ britanic și să formeze un stat irlandez independent. Lupta dintre armata irlandeză și autoritățile britanice s-a intensificat odată cu încheierea primului război mondial, când au fost demobilizați din forțele armate britanice un mare număr de ostași de etnie irlandeză. Au fost asasinați un număr mare de funcționari englezi și irlandezi ce colaborau cu autoritățile britanice. În același timp, în armata irlandeză are loc o dezbinare, legată de ducerea tratativilor politice cu autoritățile britanice.

La sfârșitul anilor '20, în Europa începe mișcarea fascistă. În Italia, se formează partidul fascist în frunte cu Benito Mussolini, care privea terorismul ca pe o metodă de acaparare a puterii de stat.

În Germania, se formează partidul național-socialist în frunte cu Adolf Hitler. Noua formațiune politică a început să promulge în societatea germană noi concepte ce erau legate de rasa germană superioară și dominarea mondială. Naziștii germani, după modelul ideologiei sovietice, nu recunoșteau religia creștină, nici morala și nici valorile creștine, socotindu-le o invenție a evreilor.

Una din metodele de acaparare a puterii a devenit teroarea, care prevedea asasinarea persoanelor care prezentau pericol. După modelul fasciștilor din Italia, naziștii din Germania formează detașamente de asalt, care se ocupau cu propaganda și terorizarea oponenților politici.

La sfârșitul anilor '30, terorismul devine o armă de luptă a statelor ce doreau o dominație mondială. În special, în acest mod s-au remarcat Germania nazistă și Uniunea Sovietică. Serviciile speciale ale acestor state au organizat școli de pregătire a teroriștilor profesionali. Statul sovietic acorda ajutor diverselor partide socialiste din Europa ce aveau ca scop obținerea puterii de stat, prin metode teroriste. E remarcabil faptul că, detonator al celui de-al Doilea Război Mondial, precum și al Primului Război Mondial, a servit un act terorist. Guvernul nazist, dorind să aibă un motiv veridic de atac asupra Poloniei, a organizat o provocare la hotar cu aceasta. Un grup de teroriști, pregătiți la centrele de instruire ale serviciilor speciale germane, îmbrăcați în uniforme militare ale forțelor militare polone, au atacat o stație de radio germană la hotar cu Polonia. În urma atacului dat, toți teroriștii au fost omorâți, dar această provocare a servit drept motiv de începere a războiului.

Odată cu cel de-al Doilea Război Mondial, strategiile și tacticile de efectuare a actelor teroriste au cunoscut un nou avânt. Terorismul era privit ca o armă efectivă ce poate să-i aducă inamicului pagube materiale, umane și o destabilizare și frică în societate. În perioada dată, în Germania au fost formate unități de elită, ce aveau ca scop principal lupta cu terorismul, dar și efectuarea actelor teroriste. După încheierea războiului, terorismul își are continuare în diverse organizații cu caracter social sau naționalist, ce erau implicate în Războiul Rece. În 1970, în Italia s-a format organizația teroristă „Brigăzile Roșii”, care urmărea scopul de a porni în țară o revoluție socială și ieșirea statului italian din Alianța Nord Atlantică.

„Brigăzile Roșii” au efectuat un șir de atentate asupra politicienilor, au asasinat jurnaliști care condamnau teroarea făcută de acești radicali. În anii '80 această organizație s-a dezmembrat.

Noi organizații teroriste, cu tentă religioasă, au apărut în lumea musulmană. Un imbold, ce a condus la formarea rapidă a organizațiilor teroriste musulmane, a prezentat formarea statului Israel și invazia trupelor sovietice în Afganistan. Odată cu începerea războiului în Afganistan, în Pakistan se formează baze de pregătire a detașamentelor „opozității unite”, ce luptau împotriva trupelor sovietice. Aceste tabere militare au stat la baza formării, în 1988, a organizației teroriste Al-Qaeda. Fondatorii acesteia sunt Osama bin Laden și Abdullah Azzam. Organizația dată prezintă curentul religios sunit al lumii musulmane. Principalul scop al său constă în formarea unui califat islamic, unde conducătorii religioși să fie și șefii statului. După plecarea trupelor sovietice, organizația dată s-a implicat în luptele ce aveau loc în Afganistan, dintre deferite grupări ce controlau Afganistanul. Odată cu invazia trupelor irakiene în Kuwait, Al-Qaeda i-a propus șeicului Arabiei Saudite ca combatanții să vină în apărarea statului, dar a primit refuz. Venirea trupelor americane în Arabia Saudită a fost primită de liderii Al-Qaeda ca o pângărire a centrelor lumii musulmane Mecca și Medina. Gruparea a început efectuarea unor acte teroriste împotriva ambasadelor și reprezentanțelor americane, în special se remarcă atacul asupra ambasadelor americane din Kenya și Tanzania.

În 1998, organizației i se atribuie categoria de organizație teroristă. La 11 septembrie 2001, după atacurile teroriste din SUA, organizația este nevoită să se confrunte cu o coa-

liție internațională antiteroristă în frunte cu SUA. La 2 mai 2011, Osama bin Laden, în urma unei operațiuni a trupelor speciale americane, este lichidat. Actualmente, reprezentanții organizației date participă la crearea statului Islamic în Siria și Irak. Totodată, membrii acestei grupări duc lupte în Afganistan și efectuează lucrări de formare a unor grupări în Europa. O altă organizație teroristă islamică s-a format în 1987, cu denumirea de HAMAS. Ca bază de formare au servit organizațiile cu denumirea „Frații Musulmani”, ce și-a pus ca scop eliberarea teritoriilor arabe ocupate de Israel. Primul conducător al ei a fost șeicul Ahmed Yassin, care dorea să formeze un stat arab independent în Palestina. În organizație activau două curente: unul politic, care era împotriva actelor teroriste și dorea ca, prin implicarea organizațiilor internaționale, să impună Israelul să se retragă din teritoriul ocupat, și aripa radicală, care dorea ca tratativele politice să se ducă prin efectuarea actelor teroriste. Ca rezultat, o parte din state au recunoscut ca fiind teroristă numai aripa radicală a Hamasului.

E de remarcat faptul că, în sec. XXI, odată cu invenția noilor tehnologii și procesul de globalizare, terorismul a devenit o armă efectivă în mâna diverselor organizații radicale, tacticile și strategiile în războaiele contemporane deosebindu-se de cele precedente. Un rol important îl are teroarea, care are ca obiectiv să destabilizeze și să semene frică în societatea inamicului, dar, totodată, este folosită de regimurile totalitare pentru a lichida concurenții politici și să mențină cetățenii în supunere. De aceea, istoria terorismului, în continuare, va fi completată cu noi pagini.

Puțin despre drone și armată

A apărut faimos și a devenit populară în scurt timp. Mai mult, s-a ales și cu o zi, sărbătorită de mai multe țări, în acest an pe **2 mai - Ziua Internațională a Dronei**. Deși acest dispozitiv are rădăcini încă din perioada Primul Război Mondial, utilizarea lui în prezent este mai mult comercială, dar atenție! pentru utilizarea lor, este nevoie de acordul implicit al Ministerului Apărării – scrie, negru pe alb, în art. 4 al Legii nr. 143 privind controlul spațiului aerian. Posesorii aeronavelor fără pilot pot obține avizul gratuit în termen de 10 zile lucrătoare și se oferă

pentru un singur survol. Până în prezent, au fost recepționate în jur de 50 cereri, unele fiind refuzate, pe motiv că nu s-au respectat condițiile Legii nr. 245 din 27-11-2008 cu privire la secretul de stat, a relatat locotenent-colonel Andrei Corcimit, șef Secție apărare antiaeriană și aviație, J3 Direcție operații.

Ce se întâmplă în cazul unui zbor fără permisiune? Militarii Armatei Naționale au dreptul să utilizeze mijloacele de foc, aspect prevăzut în Legea Nr. 147 din 14-07-2017, art. 21-(1): *Militarii Armatei Naționale aplică armamentul convențional din dotare...*

împotriva aparatelor de zbor fără pilot care survolează obiectivele militare și zonele militare restricționate.

Codul aerian, publicat acum un an, prevede și alte restricții bine de știut, iar pentru comoditatea solicitanților, se elaborează un soft în care să fie indicate zonele permise și interzise pentru pilotarea dronelor, proiect la care participă și reprezentanți ai Ministerului Apărării.

Ca fapt divers, Europa este lider în domeniul dronelor civile, iar Statele Unite ale Americii - în utilizarea aeronavelor pilotate de la distanță în operațiuni militare.

Cavalerii spațiilor cerești

Ziua de 27 mai e semnificativă pentru mai multe specialități din cadrul armatei, implicit pentru parașutiștii militari. Anume la această dată, în anul 1993, militarii din Batalionul cu Destinație Specială "Fulger" au executat primele salturi cu parașuta. Anume la această dată, aceștia îl omagiază pe idolul lor - generalul-maior Grigore Baștan, cel care a pus bazele parașutismului militar european. Dânsul a revoluționat dezvoltarea acestei specialități militare în mod uimitor. Bunăoară, a sărit cu parașuta de la 10000 m, cu o cădere liberă de 7000 m - un record pentru acea vreme; a inventat două parașute originale și puternice, ce se află și astăzi în dotarea armatei române, a pregătit mii de parașutiști și șirul poate continua.

Istoria impresionantă a acestei personalități l-a impulsionat pe scriitorul Tudor Țopa să scrie cartea "Generalul revine acasă". Lucrarea include o serie de detalii despre viața temerarului Baștan și despre alte nume basarabene notorii, care au schimbat cursul istoriei aviatice, cum ar fi: Valentin Zarzăr, conducătorul saltului legendar transcontinental din 1929; Semion Șestacov, primul european poposit în SUA pe calea aerului; Nadia Russo, eroina aviației militare, care în al II-lea Război Mondial a evacuat răniți de pe linia întâi ș.a.

Prin această culegere, de fapt prin toate cele peste 70 de cărți patriotice, despre război, publicistul Tudor Țopa, deținător al „Ordinului Republicii”, ne provoacă să ridicăm capul sus, să trăim cu verticalitate și să avem curajul de a crea o istorie proprie, demnă de urmat.

Papagal – pasărea soarelui, simbol al călăuzii spirituale

Să reținem ultima zi a primăverii ca Ziua mondială a papagalilor. Ce legătură are pasărea cu armata? Ei bine, știți că papagalii au fost folosiți în Primul Război Mondial pentru că au o capacitate auditivă uimitoare? Acești mici soldați cu pene detectau orice aeronavă cu mult înainte ca oricare om, la o distanță de peste 30 km.

Unul din papagali și anume un macau militar (Ara militaris), a cunoscut Războiul II Mondial și este încă în viață. E vorba de Charlie, animalul de companie al lui Churchill, care a trecut de 121 de ani. Din păcate, acesta nu mai poate vorbi decât câteva cuvinte, respectiv nu putem ști ceea ce a văzut în timpul războiului.

Nu poate vorbi nici Rika, dar nu din cauza bătrâneții, ci pentru că e femelă, or, dintre papagalii Corella, vorbitori sunt doar masculii, ne-a spus locotenent-colonel Lilian Stoicov, șef Serviciu de asistență externă, J4: „Rika se află în familia noastră mai bine de 2 ani și am procurat-o pentru ca să-i învățăm pe copii să aibă grijă de cineva. În această primăvară, ea ne-a bucurat cu 4 ouă, dar pentru că e fără pereche, ele nu pot avea viață.” Pentru o îngrijire eficientă, ofițerul a studiat mult despre papagali, în special, despre specia Corella, care în sălbătăcie poate trăi până la 7-8 ani, iar în condiții de casă - circa 17 ani.

Rubrică realizată de Liuba VICOL

ÎȚI DOREȘTI O CARIERĂ MILITARĂ DE SUCCES?

Înscrie-te acum la Academia Militară
a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”,
unica instituție de învățământ militar superior
din țară, la una dintre specialitățile:

- infanterie,
- artilerie ,
- comunicații și informatică.

AVANTAJE:

- studiile, cazarea, echipamentul
și hrană sunt oferite gratuit;
- acordarea gradului militar primar
„LOCOTENENT”;
- permis de conducere categoria
“B”, “C” ;
- loc de muncă garantat.

ADRESA:

MD-2023,
mun. Chișinău,
str. Haltei, 23

Telefoane de contact:

022-822-716;
022-822-700;
079771853;
079708598.

www.academy.army.md

